

Executive Summary

BFL has been categorized as a Category B project, as the potential adverse environmental and social impacts on population within the Protected Areas or those living around who depend on the PA for their livelihoods or environmentally important areas are site-specific, reversible and can be readily mitigated.

Therefore, to ensure that all BFL funded projects and programs are environmentally and socially sustainable as well as in line with BFL's policies and guidelines, an Environmental and Social Management Plan (ESMP) involving stakeholder participation and timely public disclosure is required.

An Environmental and Social Management Plan (ESMP) for Biological Corridor (BC) 5, describes mitigation measures/good practices at activity level which are required as per the screening protocol. All the screened activities which has potential risks to environment and social management have to prepare ESMP which include environment management and mitigation plans during pre-activity, activity implementation and closing phases. Hence, it contains description of the detailed actions including communities, roles, communication and reporting and monitoring processes required as part of the implementation. In order to ensure that the issues of all stakeholders are taken into account, it includes a stakeholder engagement plan. The plan includes identification of stakeholders, method of engagement, timing and logistics. It is a requirement for all parks and biological corridors to keep record, reporting, review, auditing and update ESMP yearly as per the planned activities.

The activities that required ESMPs for the year 2022 under BC5 are:

1. Installation of electric fence in Nyingshingborang
2. Construction of retaining wall near approach road towards Division office

བཀོད་ཁྲབ་བཅུད་དོན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློང་ཀའི་ཚོ་སློག་མ་དངུལ་འདི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་དང་མི་སྡེའི་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་གྱི་དབྱེ་ཁག་
ཁ་བ་(Category B) རྣམས་ལུ་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལས་འགུལ་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྲུང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་ནང་སྡོད་མིའི་མི་སེར་དང་
ཡང་ན་ སྲུང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་ཀྱི་མཐའ་སྐྱོར་ཏེ་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་ས་ཁོངས་ལུ་བརྟེན་སྡོད་མིའི་མི་སེར་ ཡང་ན་ གལ་ཅན་གྱི་མཐའ་སྐྱོར་
གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ལུ་གཞན་པ་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ད་ གལ་སྲིད་གཞན་པ་འབྱུང་བ་ཅེན་ གཞན་ཉེན་ཚུ་དམིགས་
གསལ་ས་གནས་ནང་རྒྱུ་མ་ཅེག་འབྱུང་ནི་དང་ གཞན་ཉེན་མར་ཕབ་རྒྱབ་ནི་དང་ཚུ་མེད་ཡང་གཏང་ཚུགས་པ་ཡིན།
དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློང་ཀའི་ཚོ་སློག་མ་དངུལ་ཐོག་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་དང་ལས་ལྷ་ཚུ་ མཐའ་
འཁོར་གནས་སྐྱབས་དང་ མི་སྡེ་གཉིས་ལུ་ཡུན་བརྟེན་གྱི་ཕན་བ་ཡོད་པ་བཟོ་བ་གི་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློང་ཀའི་ཚོ་སློག་མ་དངུལ་
གྱི་སྲིད་བྱུས་ལམ་སྟོན་དང་འཁྲིལ་ཐབས་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་དང་མི་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་དགོ་པ་ད་ མི་དམངས་
གོས་བསྟན་དང་ དུས་དང་དུས་སུ་མི་དམངས་ལུ་གསང་བ་བཤད་ནི་འདི་དགོ་པ་ཡིན།
རང་བཞིན་གནས་སྐྱབས་དང་མི་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ སློང་ཀ་དང་སློག་ཆགས་རྒྱན་ལམ་ཚུ་ནང་ལས་ལྷ་ཚུ་འབད་བའི་
སྐབས་ ཐབས་ལམ་དང་བཟང་སྤྱོད་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན་པ་ འདི་ཡང་ལས་སྤེལ་གདམ་སེལ་ལམ་ལུ་གསལ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ཡིན།
གདམ་སེལ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་སྤེལ་གི་ནང་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་དང་མི་སྡེ་ལུ་གཞན་ཉེན་ཡོད་པའི་ལས་སྤེལ་གི་དོན་ལུ་
མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་དང་མི་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་བཟོ་དགོ། འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་སྤེལ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་
ཏེ་མ་གཞི་བཅུགས་འབད་བའི་སྐབས་དང་མཚུགས་བསྟུན་ད་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་འཛིན་སྐྱོང་དང་གཞན་ཉེན་མར་ཕབ་ཀྱི་
ཐབས་ལམ་ཚུ་བཅུགས་དགོ་པ་ཡིན། དེ་འབད་མ་ལས་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་སྤེལ་ མི་སྡེ་ ལུ་འགན་ བཅུ་སྤྱོད་དང་སྟན་ལུ་
དེ་ལས་སྤེལ་འགོ་མ་བཅུགས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་འགྲེལ་བཤད་ཁ་གསལ་ཚུ་དགོ་པ་ཡིན། འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ལུ་ གལ་གཏོགས་
འབད་དགོ་པའི་ཁེ་གུ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཉེན་བཤད་ཚུ་ཚུད་དགོ་པའི་ཁར་ ཁེ་གུ་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་གལ་གཏོགས་འཆར་གཞི་
དགོ། གལ་གཏོགས་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ཁེ་གུ་ཡོད་མི་དོས་འཛིན་འབད་ནི་དང་གལ་གཏོགས་འབད་ནིའི་ལམ་ལུ་གསལ་ དེ་ལས་གལ་
གཏོགས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དང་བཅའ་སྲིག་ཚུ་ཚུད་དགོ་པ་ཡིན། སློང་ཀ་དང་སློག་ཆགས་རྒྱན་ལམ་ཡིན་ཚུ་གི་མཆར་གཞི་ལས་སྤེལ་དང་
འཁྲིལ་ཏེ་ དན་ཐོ་དང་སྟན་ལུ་ བསྐྱར་ཞིབ། ཚེས་དབྱུད་འབད་ནི། དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་དང་མི་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་
འདི་ལོ་བསྟར་བཞིན་དུ་དུས་མཐུན་བཟོ་དགོ་པ་ཡིན།

སློག་ཆགས་རྒྱན་ལམ་སྤེལ་དོན་ལུ་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ རང་མཐའ་འཁོར་གནས་སྐྱབས་དང་མི་སྡེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་དགོ་པ་ཡོད་པའི་
ལས་སྤེལ་ཚུ་ཡང་།

༡༥ ཉེང་ཤིང་བོ་རང་ལུ་ སློག་མའི་རམ་བསྐྱོར་ནི།

༢༥ མངའ་སྡེའི་ནགས་ཚལ་ཡིག་ཚང་ཁ་ཐུག་ལུ་ འཁོར་ལམ་གྱི་ཚུ་བ་ ཚེག་ཉེན་རྒྱབ་ནི།